

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

19
TAJNE

Poczta polowa 53.....16.....grudnia 1920 r.

Oddział II Informacyjny

Ew.2 № 57288/II

Delegat De

ADJUTANTURY GENERALNEJ

*61757
aa
Ked*

w BELWEDERZE.

Przesyła się do wiadomości raport attache wojskowego

w Brukseli pod No.1492 z dnia 9. b.m.

1 załącznik.

w.z. Szefa Oddziału II.

Przezdziecki m.p.

Major Szt. Gen.

Za zgodność

*10. z. Sokorski
Jepik*

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L: Dz 61757 dnia 19/12 1920 r.
Zatwierdz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Poselstwo Polskie
w Brukseli.

Attache Wojskowy
No.1492.

O d p i s .

Bruksela 9 grudnia 1920 r.

Do

Naczelnego Dowództwa W.P.

Oddział II.

Sekcja Ewidencyjna

w Warszawie.

Z powodu aktualności kwestji terminu służby wojskowej w Belgji, jak i wprowadzenia nowej ustawy o powszechnym obowiązku służby wojsk. belgijski Sztab zwrócił się do mnie z prośbą o opracowanie mu danych o obecnej organizacji i prawach w Polsce.

Dla udzielenia dokładnych wiadomości, upraszam Naczelnego Dowództwa o przesłanie mi ze wszelkimi nowymi poprawkami, tymczasowej ustawy o powszechnym obowiązku służby wojsk. w Polsce, oraz wszelkich poszczególnych danych o wyżej wymienionej organizacji. Wspólna wymiana tych wiadomości ułatwi znacznie dokładne wystudjowanie tej kwestji w Belgji.

Na ogół można zaznaczyć, że obecnie w sferach wojskowych belgijskich budzi się zainteresowanie organizacją Armji Polskiej. Upraszam przeto o przesłanie mi wszelkiego materiału w tej sprawie, która być może ma, po przestudjowaniu w ogólnych tylko zarysach wykluczając oczywiście rzeczy stanowiące tajne, udzielona Sztab. Gen. belg. naturalnie w celu wykorzystania przy zamianie wiadomości, wszelkich danych w jaknajwiększej ilości o armji belgijskiej.

Obecnie rozpoczęta era reorganizacji, postępująca do tychezas bardzo wolno z powodu trudności politycznych nie dających możliwości określenia głównych baz, niezbędnych dla ostatecznej organizacji, a mianowicie: dotychezas nierozstrzygniętej kwestji obowiązku służby wojsk. i terminu takiej.

Era ta obecnie silnie się ożywia, dzięki energicznej pracy tutejszego Szefa Sztabu. Oczywiście przyjdzie się, w częstych rozmowach w Sztabie jak i w szkołach, a szczególnie

w wyższej szkole wojsk. "Ecole de Guerre" kreć za krokiem, starać się o zebranie wszystkich wiadomości i ukonstytuować nie tylko pełne dane o organizacji, lecz także i o mobilizacji, jak również ze wszystkich zebranych wiadomości, ustanowić głównie zarysy planu obronnego francusko belg.

Obecnie jeszcze nie jest zatwierdzony budżet wojskowy na rok 1921, który wynosi sumę 1 miliard 200 milionów Frs.

Budżet ten jest tak znaczny z powodu koniecznej potrzeby w Belgji wybudowania niedostatecznej dotychczas ilości leżar, jak również rozpoczęcia wykonania nowego programu uzbrojenia przez zakup znacznej części artylerji, tanków, aeroplanów i zamówienia wielkiego kontyngensu karabinów nowego systemu belg. Mausera nad modelem którego obecnie pracują w kompetentnych oddziałach sztabu i Ministerstwa W. Równocześnie zrobiono konkurencyjną propozycję kilku fabrykom krajowym broni.

Trzymając się zasady, że jednak starając się dużo strzymać trzeba coś dawać, będąc stopniowo upraszając Nacz. Dow. o przesyłanie mi wiadomości dla tego celu. Naogół w Armji belg. cieszy się obecnie Polaką wielką sympatją i obznajmiając tylko wyższe Dowództwo z Armją Polaką, przócz sympatji rozwijać można wiarę, zaufanie i pewność w jej moc i wartość. Jest to zadaniem oczywiście wielkiej pracy i dłuższego czasu i stanowiące jedno z mych głównych zadań.

Drugim obecnie bardzo ważnym zadaniem będzie śledzenie za wszelką propagandą, która w prędkim czasie powróci nie tylko do stopy przedwojennej, czyniąc z Belgji centrum wszelkich wpływów jak politycznych tak i propagandy, lecz znacznie jeszcze się powiększy skąd na odwrót w pewnym sensie będzie można przeciwdziałać.-

Co się tyczy bolszewizmu w Belgji, propaganda ta istnieje w dość znacznym stopniu, lecz dotychczas obawy o jakikolwiek ruchy bolszewickie niema. Egzystują w Brukseli dwa pisma bolsz. nie mają one jednak wielkiego zbytu i znacznej ilości czytelników. Pisma te będą przesyłane Nacz. Dow. wraz z informacjami.-

Najaktualniejszą propagandą w Belgji jest propaganda aktywna; jest ona intensywnie prowadzona jak w Holandji, tak i przez Niemcy, majaca jako cel jaknajwiększy jej rozwój na niekorzyść wpływów dla opinii i solidarności pomiędzy Francją i Belgją.

Obecnie jednym z najważniejszych zadań zewnętrznego polityki belg. jest wciągnięcie do porozumienia w jęz. Francusko belg. Anglii.

Opierając się o takie porozumienie, Belgja liczy na otrzymanie poparcia i pewnej presji wywaranej przez te dwa państwa na Holandję w kwestji rewizji Traktatu 1839 roku.

Co się tyczy kwestji nowego porozumienia pomiędzy Belgją a Luksemburgiem, roboty te zostały wznowione dn. 10. b. m.

Dnia 4. XII. Attache Wojskowy przedstawiali się nowemu Ministrowi Wojny panu Deveze. Przedstawienie to nosiło charakter czysto formalny i trudno było nowemu Ministrowi, nie zupełnie jeszcze obznajomionemu ze swoją funkcją, zrobić pewną deklarację.

Minister ograniczył się w bardzo serdecznych słowach, powitać przedstawicieli Armji Zagranicznej i wyraził życzenie żeb. w najkrótszym czasie każdy Att. Wojskowy go odwiedził w celu bliższego zaznajomienia go ze swoją Armją, dla czego upraszam N. D. o podanie mi swoich instrukcji o tych punktach na które powinienem najszczelniej zwrócić uwagę tu-tejszego Min. wojny a także o podanie mi tych cyfrowych danych, które mam mu ^{na} jego zapytanie przedstawić.

Attache Wojskowy

/-/ Starzeński Major

R. 2.
Starzeński

